

**ZORUNLU KARŞILIK VE REESKONT KREDİSİ UYGULAMALARI İLE DÖVİZ
SATIM İHALELERİ HAKKINDA
BASIN DUYURUSU**

Para Politikası Kurulu (Kurul) 4 Ağustos 2011 tarihinde yapılan ara toplantısında, küresel ekonomiden kaynaklanabilecek olası bir finansal çalkantı durumunda piyasaya ihtiyacı olan likiditenin zamanında, kontrollü ve etkili bir şekilde sağlanabilmesi için gerekli altyapıyı hazırlamış ve kapsamlı bir tedbir paketinin şartlar oluştuğunda kademeli olarak uygulamaya konulmasının yerinde olacağına karar vermiştir.

23 Ağustos 2011 tarihli toplantısında ise Kurul, küresel ekonomiye dair belirsizlikler dikkate alındığında, gelişmelerin yakından takip edilmesinin ve gerekli politika tedbirlerinin gecikmeksizin alınmasının önem taşıdığını belirtmiştir.

Kurulun son iki toplantısından bugüne kadar gelişmiş ekonomilere ilişkin açıklanan veriler ve yaşanan gelişmeler, bazı Avrupa ülkelerindeki kamu borcu sorununa ve küresel büyümeye ilişkin endişelerin artmasına yol açmıştır.

Bu çerçevede gerek bankacılık sisteminin Türk lirası likidite ihtiyacının daha kalıcı bir yöntemle ve daha düşük bir maliyetle karşılanması, gerek Merkez Bankasının döviz rezervlerinin desteklenerek zamanında, kontrollü ve etkili bir şekilde kullanılması amaçlarıyla aşağıdaki ek önlemlerin uygulanmasına karar verilmiştir.

1) 2011/10 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile bankalara, 16 Eylül 2011 tarihli yükümlülük cetvelinden geçerli olmak üzere Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların yüzde 10'una kadar olan kısmını ABD doları ve/veya euro cinsinden tesis edebilme imkânı getirilmiştir. Böylelikle, 30 Eylül 2011 tarihli tesis döneminde Türk lirası zorunlu karşılıkların yüzde 10'u olan 6,8 milyar Türk lirasına karşılık gelecek şekilde en fazla 3,9 milyar ABD dolarlık kısmı döviz cinsinden tutulabilecektir.

2) Aynı Tebliğ ile son dönemlerde hızlı artış gösteren altın depo hesapları da zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerle dâhil edilmiştir. Bununla birlikte, bankacılık sistemine sağlanan yeni bir esneklik olarak, kıymetli maden depo hesapları için tutulması gereken zorunlu karşılıkların tamamına kadar olan kısmı ile kıymetli maden depo hesapları hariç yabancı para yükümlülükler için tesis edilmesi

gereken zorunlu karşılıkların yüzde 10'una kadar olan kısmının Merkez Bankası nezdinde "standart altın" cinsinden tutulabilmesine imkân sağlanmıştır.

14 Ekim 2011 tarihli yükümlülük cetvelinden itibaren zorunlu karşılığa tabi hale gelen altın depo hesapları için yaklaşık 685 milyon ABD doları tutulması gerekmektedir. 28 Ekim 2011 tarihli tesis gününden itibaren kıymetli maden depo hesapları için tutulacak zorunlu karşılıkların tamamı ile bu hesaplar dışındaki yabancı para zorunlu karşılıkların en fazla yüzde 10'unun altın olarak tesis edilmesinin tercih edilmesi halinde yaklaşık olarak, en fazla 2,7 milyar ABD doları, bankaların mevcut durumdaki altın stokları dikkate alındığında ise 1,3 milyar ABD doları karşılığı altın Bankamız nezdinde tutulabilecektir.

3) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Reeskont ve Avans Yönetmeliği yeniden düzenlenmiş ve bu kapsamda kullanılan ihracat reeskont kredilerine kullanım kolaylığı getirilmiştir. Bu çerçevede, ihracat taahhüdünü gerçekleştirme süresi 4 aydan 6 aya yükseltilmiştir. 2011 yılının ilk sekiz ayında Bankamız kaynaklarından yaklaşık 1,5 milyar ABD doları tutarında ihracat reeskont kredisi kullanılmış olup, stok bakiyesi 870 milyon ABD doları olan söz konusu kredilerin kullanımında yılın ikinci yarısında başlayan artışın, sağlanan kullanım kolaylığının da etkisi ile hızlanacağı beklendiğinden, 2,5 milyar ABD doları olan ihracat reeskont kredisi limiti 3 milyar ABD dolarına yükseltilmiştir. Söz konusu krediler Türk lirası cinsinden verilmekte ancak döviz cinsinden tahsil edilmektedir. Bu nedenle, bu kredilerin kullanımındaki artış aynı zamanda Bankamızın döviz rezervlerini artırıcı yönde etki yapmaktadır.

4) Döviz satım ihalelerine ilişkin olarak, 4 Ağustos 2011 tarihli duyuruda belirtilen diğer hususlar aynı kalmak üzere, bugünden itibaren Merkez Bankası tarafından günlük piyasa gelişmeleri doğrultusunda döviz satışı yapma kararı alınan günlerde, saat 11.00'da Reuters sisteminin "CBTQ" sayfasında ilan edilecek tutarın, o gün satımı yapılabilecek **en fazla tutar** olmasına karar verilmiştir. Merkez Bankası teklifleri aldıktan sonra, gerekli gördüğü takdirde belirlenen en fazla tutarın altında da döviz satışı gerçekleştirilebilecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.